

ŞƏHİD SEVGİLİLƏR

(Əbülfət İslam "Şəhid sevgililər", 3 sayılı Bakı mətbəəsi. 96 səhifə. Bakı - 2018).

(Əvvəli ötən saylarımızda)

- Onu gördüyüm gündən,
Hissim, həyəcanımdır.
İlham monim varlığım,
Nəfəsimdir, canımdır!

- Yoxdu bir başqa sözüm,
Deyirəm: - Xoşbəxt olun!
Oğul-qızlı qarınım,
Birlikdə yaşa dolun!

Ana xeyir-duası,
Ona qol-qanad verdi!
Bəxtəverlik kürsüsü,
Damağına də verdi.

Üç gün sonra Fərizə,
Gülbonizlə görüşdü,
Keçənlərə bənzəmir,
Bu bir ayrı görüşdü.

Dedi rəfiqəsinə,
Anasının sözünü.
Əlirlər qapadı,
Bu an pörtmüş üzünü.

Gülboniznin gözləri,
Sanki şəfaq saçdı.
Anasının yanına,
Müştuluga qaçdı.

- Ana, Bağda xalanın,
Ürəyi qox incədir!
Gözün aydın olsun,
Hər şey ürəyincədir.

- Maktəbi bitirincə,
İlham qızı gözlosin.
Gərəkdir nişanlayaq,
Qoy sevsin əzizləsin.

Günlər günə calandı,
İl gəldi tamam oldu.
Otuz iyun günü
Onların toyu oldu.

O gün bir başqa ələm,
O gün bir başqa gündü.
O gün kainat güldü,
Dünyada toy-düyündü.

Həm əl-ələ verib,
O gün yallı gedirdi.
O gün mələklər özü
Möclisədə raqş edirdi.

O gün rəhmətliklərin
Ruhı da şənlənirdi
Sevincindən adamın
Başı gicəllənirdi.

Tofiqə tez-tez öpür,
Fərizəyə İlhamı.
Fərəh içində idi
Toya gələnlər - hamı.

Bax, necə şöləlonir.
Tofiqə yandıran şam.
Axi onun qardaşı,
Boy olacaq bu aşıxam.

Rəsmiyyə yengə ilə,
Bəy otacağı bəzəyir.
Göylərdə qanad çalan,
Göyərçinə bənzəyir.

Elxanın görkəmində,
Kamillik, yetkinlik var.
Daha yetkin göstərir,
Onu özəmət, vüqar.

- Gözün aydın! - söyləyir,
Qonaqlar Ofelyaya,
Ofelya görkəmilə,
Bənzər günəşə, aya.

Bircə baxın, raqş edir,
Bəy dəstində olanlar.
Onların sırasmda,
Evlilənlər da var.

İlhamın toyu oldu,
Yayın lap oğlan çağı.
Aylarla dido çağıdı,
Toyun səli-sorağı.

Həmin ilin payızı
Bakıda tövsiyə artıdı.
Hiylo, məkə səhəri,
Dəhşətə torof dartıdı.

Bu dəhşətin səbəbi,
Dərindəydi, dərinədə.
Problem «çözülürdü»
Küçə mitinqlərində.

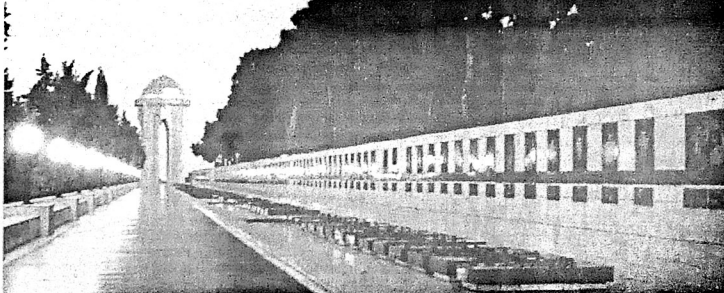
Hökumətin özü də
Məftun idi özünə...
Bir rəhbər məmurun da,
Baxılırdı sözüne.

O zaman bütün dövlət,
Tamam başsız qalmışdı.
Fəlakət gözəlirdi
Uşaqlar qocalmışdı.

Moskvanın barmığı
Burdə qan çalxayırdı
DTK ölkəməizə
Qan qoxusu yayırdı.

Bakının hər yerində,
Barrikada qurulmuş.
Şəhərin taleyinə
Ölüm möhrü vurulmuş.

On yeddi noyabrda,
Mitinqlər dayanmadı.
Şərişsiz rəhbərlər,
Yükudan oyanmadı.

Bütün mərd oğulların
Bir qəzab var vəsində
- Ermonı zavod tikir
Topxana meşəsində.

Rəhbərə bax, ay Allah,
Selahiyət öhləndi.
Sərbəst danışa bilmir
Doğma ana dilində.

- Xənkəndində mitinq var!
Xəliq bir-birinə deyir.
- Ermonlar qadurub
Qarabağı istəyir!

Vətənin göylərində
Qara bulud sıxlaşır.
Aşıkar görünür ki,
Faciə yaxınlaşır.

Mitinqlər uzun çəkdi,
Başladı qarlı günlər.
Uzaqlaş getmədi
Mitinqdən birca nəfər.

Azadlıq meydanında
Yüz minlər gəcələdi.
Nə millis qova bildi,
Nə şaxta güc elədi.
Onların yanındaydı.

Şairlər, yazıçılar.
Mitinqdə fəhla, həkim,
İctimai xadim var.

Xəlil Rza Ulutürk
Necə yol çıxış etdi
Bəxtiyar Vahabzadə
Xəlqin öhdədə getdi.

Darda xəlqin hayına
İsmayıl Şıxlı gəldi.
Onların gəlişinə
Alıqş səsi yüksəldi.

Ötdü günlər, həftələr,
Çatdı dekabr günü.
Milyonlar daşıyırdı
Bir ölkənin yükünü.
Qəzabdan od yağdı,
Həminin gözəlirindən.
Mitinqlər gəldilər
Ölkənin hər yerindən.

Həm Qızıl Ordunu
Əz ordusu sayırdı.
«Ordu xəlqi azacak?!»
Heç kim inanmayırdı.
Xəstəxanalar o vaxt,
Tamam boşaldılmışdı.
Həm narahət idi
Əl qoyunda qalmışdı.

Bağlanmışdı Bakının.
Arxa-önü, sağ-solu.
Doniz, aeroport yolu,
Şimal yolu, qorb yolu.

On doqquz yanvar günü,
Gecə saat on birdi.

Top səsləri Bakının,
Dinçliyini itirdi.

İşiq saçan güllələr,
Hədəf axtarırdılar.
Həra qəldi qacırdı
Qoca, qadın, uşaqlar.

Yanvar ayı... Buz tökülür havadan,
İnsan səli küçələrə sığınmayır.
Sən qol çəkdiñ bu qovğaya, a nadan,
Dəmir sipər inadları qırmayır.

Azadlıq paytlarımlar heç zaman,
Gərək onu öz gücünə alsan.
Gələnlə fəlakətə verməyib əman,
Gecəli-gündüzlü qılınca çalasan.

Evlər kasib, təknə bombəş, uşaq ac.
Daşır camaatın səbr kasası.
Hökumətə dəyişincə bir qaxac,
Vətəndən özizdir ona məsası.

Moskvanın barmığında oynayan,
Söylə, öz xəlqını sevməni, qardaş?
Onun qardaşdır Zori Balayan,
Qardaş tövsiyə verəmi, qardaş?

...Gözü kor gəconin yuxusu qaçdı,
Avtomat sosisindən, tank harayından,

O gecə köksümdə min yara qaçdı,
Səvətın oxları çıxdı yayından.

O gecə hardaydın, ey ulu Tanrı?
Söylə bir, xəlqımın nəydi günahı?
O gecə hardaydın, ey ulu Tanrı?
O gecə sən idin xəlqın panahı.

Əsgərlər nəşəli, meydan dansqal,
Tanklar cəsədlərin üstündə gəzir.
Dövlət adamları səhə qalmaqal,
Fitno həqiqəti yandırır, əzir.

Bəndə törətməzdi bu faciəni,
Dünyanın təkəri gerimi döndü?
Çarmıxa çökdlər haqq söyləyən?
Torpəqını alışı. Günəşmi söndü?

Qanına boyandı ağısaqqallar da,
Tabuta qoyuldu cavan gəlinlər.
Bu hal yazılmayb heç nəğıllarda
Əlləri qoyunda analar inlər.

Min il öyünmüşük Babokimizlə,
Korəğlu nərsə yaşayır hələ.
Dünyaya sus səldiq qeyrətimizlə
İndi işğalçıya olaqmi külə?

Bu ana torpağın nələri yoxdu?!!
Nəfəsilə fəşizmi vurub uçurdu.
Bütün sərvətinə daşdı yadlar,
Yadlar özlərinə saraylar qurdu.

Qul kimi yaşadı Azər övladı,
Yarıncıq kərpələr gəldi dünyaya.
Bir yürüş başladı Azər övladı,
Yayıldı sədəsi ulduza, aya.

Nemət xəlqın, torpaq onun, su onun,
Bələ varlı bir xəlq dilənçilə olub.
«Azadlıq! Azadlıq» arzusunu onun
Gələcəyə uçan göyərçin olub.

Ürəngli bayraqa and içdi hamı,
And içdi Rusuzadə ruhuna.
Bu çal-qarpaz dağa and içdi hamı,
Nöqtə qoyulacaq zülmün sonuna.

Təqiblər başladı - gizli, aşkar.
«Azadlıq!» - deyənələr həbsə gümükldü.
Bu hobsi nəhaqdan çənkənlər də var,
Bu da bir tarixdi, bu da ömürdü.

Oxucum, dumanda azmışam yolu.
Bolamı, dəhşətin məni çadırıb?
Bu xəlqın başına tökülən dolu,
Əzib, məhv eləyib, qol-qanad qırdı.

Burda avtomatlar şaqşanaq çökür,
Daşır fəryad səsi orşu dayanır.
Tankların lüfəsi od-alov tökür,
Evlər dəlik-deşik, mənzillər yanır.

Burda avtomatlar şaqşanaq çökür,
Daşır fəryad səsi orşu dayanır.
Tankların lüfəsi od-alov tökür,
Evlər dəlik-deşik, mənzillər yanır.

Burda avtomatlar şaqşanaq çökür,
Daşır fəryad səsi orşu dayanır.
Tankların lüfəsi od-alov tökür,
Evlər dəlik-deşik, mənzillər yanır.

Burda avtomatlar şaqşanaq çökür,
Daşır fəryad səsi orşu dayanır.
Tankların lüfəsi od-alov tökür,
Evlər dəlik-deşik, mənzillər yanır.

Burda avtomatlar şaqşanaq çökür,
Daşır fəryad səsi orşu dayanır.
Tankların lüfəsi od-alov tökür,
Evlər dəlik-deşik, mənzillər yanır.

Axır küçələrdə qan su yerinə,
Yüzürlə cəsəd var ölməxanada.
Bakı dönüb hərbin sınaq yerinə,
Ədaləti deyim indiyə ada?!

Dərdin böyüklüyü sarsıtdı onu.
Bir amin içində beli ayıldı.
Xəlq qırlan zaman evin içində.
İlhamı saxlamaq mümkün deyildi.

Fərizə hönkürdü ona sarılıb:
- Haraya gedirsən, söylə, sən hara?
Ana da, bacı da göz yaşlı tökdü.
Ancaq o baxmadı yalvarırlara.

İlham gətməliydi Vətən naminə
O çıxıb qapıdan qaş kimi gəldi.
İşıqlı səhəyə yol açmaq üçün,
Zülmətin qoyununda əridi, itdi.

Ofelya, Gülboniz, bir də Fərizə,
İntizarla danı diri tutdular.
Nə İlham qayıtdı doğma ocağa,
Nə də ki, Elxandan hələ xəbər var.

Sübh təzədən qayıtdı Elxan geriyyə.
Qana bulanmışdı palı-paltarı.
- Çöldə nə baş verir, bizə xəbər ver!
Dayan, bir az su iç, gəl dincəl barı.

- Nə dincəlmək, bəlam, millət qırlır.
Körpə uşağa da vermirlər əman.
İlhamdan bir xəbər bilmirəm hələ
Dincəlmək olarmı, deyən, bu zaman?

Elxan dayanmadı, qayıtdı, gəldi,
Qardaşından ötrü hər yanı gəzdi.
Gözünün öhdədə xəlq qırlan vaxtı
O, burda dayanıb, dura bilməzdi.

Həmin gün İlhamdan xəbər çıxmadı
Hər an Fərizə də bir il bildi.
Yer tapa bilmədi ödə vətənə,
Dinçliyi, yuxusu arş çəkildi.

...Xəlqın sinəsinə dağ çəkildi, dağ.
Yüz qəbir qazıldı bir gün içində.
Kəfir çəpəyinə oynayan alçaq
Kef-damaqda idi zülmün içində.

Xiyabən salındı «Dağüstü» parkda.
«Şəhid xiyabəni» deyildi ona.
Necə min əl qaldı haqq dərgahına.
Şəhidlərin sayı yetmədi sona.

Dil açıb danışır şəhidlər bu gün,
«Qoymayın tapdığınız Vətən torpağı.
Qurbanız qələbə deyildir mülküm.
Qoymayın sönməyə yanın çirəği».

Bu körpə uşağın nəymiş günahı?
Hələ gələnciyi qucağındadır.
Tanrı eşitməni əmanı, ahı?
Hələ sūd qoxusu dədəgəndadır.

Sahibsiz əl, sahibsiz qol nə qədər...
Ay Allah, bu günah qəlməni yerdə?!!
Yatır burda necə igrəd, necə ər.
Qəronfillər yorğan-qan rəngli pərdə.

...Axtarib, axtarib Elxan İlhamı,
Tapanda gündüzün günortasıydı.
İlham şəhid olmuş onunla birgə
Bütöv bir ölkənin, elin yasıydı.

Şəhid olmaq üçün getmişdi İlham.
Gətmişdi həm mənədən, həm sənədən ötrü.
O elə sevirədi ana Vətəni,
İlham şəhid oldu Vətəndən ötrü.

İlhamın yoxluğu doğmalarmı.
Bir gündə, bəlkə də, min il qocaldı.
Torpəq Vətən üçün şəhid olanı,
Haqq şəhidlik zirvəsinə ucaldı.

İlham şəhid oldu - Vətən, xəlq üçün.
Özü canı-dənini bu yolu seçdi.
Dinən az tanıman İlhamın adı
Bu gün milyonların qolbına köçdü.

(Davamı 12-ci səhifədə)

(Əvvəli 10-cu səhifədə)

«Öldü» söyləməyin, İlhamı bizdən
Məsafəsi yaxın məkan ayırdı.
Votəncün canını qurban verənin
Bu gün tabutunu el daşıyırdı.

Onun yoxluğuna inanmır ana,
Fərizə anbaan saralır, solur.
Bacılar dözəmmir qardaş dağına
Tofiqə, Rəsmiyə saçını yolur.

Heykələ döndərib bu dərd Elxanı,
Əriyir, qovrulur dərdin içində.
Toxtaqlıq veririlər dostları ona;
«Gör neçə insan var sənin biçimdə».

Kədər hücum çəkdi, ev buza döndü,
Hamını boğurdu dərd ümman kimi.
İlham gedən gündən Əjdərin evi,
Oldu suyuşoğuş dəyirman kimi.

İlham gedən gündən ehtiyat edir,
Heç kim bir-birinə baxmırdı indi.
Ofelya, Tofiqə, Rəsmiyə, Elxan
Astdan danışdı, astadan dindi.

Fərizə dinmirdi, İlhamın dərdi,
Bağrının başında xala dönmüşdü.
Fərizə dinmirdi, İlham gedəndən
Quruyub heykələ, lala dönmüşdü.

Fərizə dinmirdi İlham gedəndən,
Ən yaxın həmdəmi göz yaş idi.
Təklidə qalanda danışdı o,
İlhamın paltarı sirdaşı idi.

Necə qurtaracaq bu dərdin sonu,
«İlham» haraylayır, edirdi fəryad.
İçindən yeyirdi kədəri onu,
Əvuda bilmirdi nə qohum, nə yad.

Bu ağır itkiyə dözmez Fərizə,
Belə düşünürdü Bağda ana da.
İlhamsız bir güllü üzmez Fərizə,
Qiyamət oduna düşüb yana da.

Dərdin ümmanında bir gəmi batıb,
İlhamlı günləri birbəbir saydı.
Ayrılıq dərini çiyindən atıb,
Bir can da canına beləcə qıydı.

Rahatca ölməyəcəm.
Xalqın faciəsini,
Bütün həyatım boyu,
Unuda bilməyəcəm!
Unuda bilməyəcəm!
Qocanı qınama, dərd selə dönüb
Yuyub bir ölkəni aparır indi.
Qaməti bükülmüş, sifəti solğun,
Köksü çarpaz dağlı bir qoca dindi.
- İllər yaşadığ, illər
Qurguşun yüklü,
Qan köpüklü,
İllər yaşadığ, illər.
Gözümüzün yaş qan,
Küçələrin daşı qan.
Anaların laylası
Əzildi ağı oldu
Qərənfilli şəhidlər
Xalqımın dağı oldu.
İllər yaşadığ, illər!

Evimizin içində,
Üşüdük səksəkədən,
Neçə sinə dağlandı,
Boş, mənasız, heç nədən.
Sahibimiz olmadı,
Düşmənimiz kükrədi.
Fəryad sütunumuzdan,
Göy qübbəsi titrədi -
İllər yaşadığ, illər!

Düşməni dirnağımla
Didim-didim didərəm.
Azadlıq yürüşünə
Ön cərgədə gedərəm.

Azərbaycan eşqinə
Düşmənimə əzməsəm
Od tutub yanasiyam
Mən şəhid anasiyam!

Xəyalımda hər zaman,
Oğlumun əksi durur,
Ona qovuşmalıyam
Bəs mənə nə qorxudur?
Oğul, boyuna qurban,
Yaman sənəzləyirəm.

Ali Baş Komandanın
Əmrini gözləyirəm.
Səngərlərə tökülən
Qızmış mərmiyə dönüb,
Özüm odlanasiyam.
Mən şəhid anasiyam!

Vətən azad olan gün
Müdhış kədərini üstə,
Sevincimi səpəcəm.
Döyüş bölgələrində
Oğlumun qanı höpmüş
Torpaqları öpəcəm.
Gəzib toplayacağam
Oğlumun qanı ilə
Boyanmış çiçəkləri.
Ciyərdolu qoxlayıb
O incə ləçəkləri.
Həzin nəğməyə dönüb
Oda qalanasiyam.
Mən şəhid anasiyam!

Bir gün Vətən yolunda
Şəhid olsam da belə

Səməndər quşu kimi
Təzədən yanasiyam
Mən şəhid anasiyam!

Saçı bir az ağarmış
Bir zabit çıxdı önə.
Dərdi yük edənlərdən,
Soruşdu dönə-dönə.
- Hamımız birlik ki.
Vətənimiz dardadır.
İndi özünüz deyın,
Nicatımız hardadır?

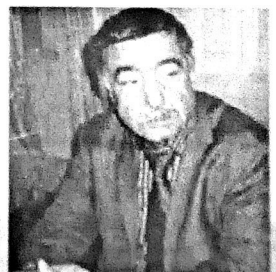
Təkcə ağlamaq ilə.
Vətən azad olmayır.
Dünən itən kəslərin,
Yeri bu gün dolmayır.
Bilin, qələbə yalnız
İnam, etibardadır.
Ancaq bunlar olmasa,
Nicatımız hardadır?

Söyləyin, bu gün əgər,
Qarın başdan bahasa.

Ən vacib şey vəzifə
Ehtiyac istəhasa
Əl işdən soyuyursa
Könül intizardadır
Ay sizə qurban olum
Nicatımız hardadır?

Qan töküləndə torpaq.
Çevrilib Vətən olur.
Vətəni sevəndə can
Vətən ilə tən olur.
Sevməsən, talan edən
Hər yoldan öten olur.
Vüqarımız sınırsa
Nicatımız hardadır?
Mətin, vüqarlı olaq.
Ehtiram ilqardadır
Eşidin, ey insanlar,
Ali Baş komandanın
Şanlı fərmanındadır
Nicatımız bundadır!

2016.

Əbülfət İSLAM

ŞƏHİD SEVGİLİLƏR

* * *

Beş adam bir yerə yığılan zaman,
Danışır ölkənin müsibətindən.
Qulaq as, gör necə ələm tökülür,
İxtiyar qocanın söz-söhbətindən.

- Unuda bilməyəcəm günahsız ölənləri
37, ya 90... Nə fərqi, xalqım gedib.
Elə hesab etməyin ötəri ilgim gedib,
Unuda bilməyəcəm qranit səbrləri -

Kuklalı qəbirləri -
Unuda bilməyəcəm.
Hülqumumun altında
Qəhər tıxacı qalıb
Sevinc qəhqəhəsilə
O tıxac çıxmayınca,
Həqiqət ağ yalanı
Təpəsinə qaldırıb
Torpağa çaxmayınca
Unuda bilməyəcəm.
Yox-yox!!!

Yəqin heç zaman
bilməyəcəm,
Yurdumun köksü boyu
Çəkilən məfilləri.
Xalqımın ümanına
Ağ-ağ yalan yağdıran
Qara-qara dilləri.
Gözümüzə çökilmiş
Zəhərlənmiş milləri
Unuda bilməyəcəm.
Unuda bilməyəcəm
Hərrac malına dönən
Bu Vətən torpağını!

Unuda bilməyəcəm
Yurdun salnaməsinin
Yarımcıq varacağını!

Eşitsin anam Vətən!
Mən canımla, qanımla,
Ləkəsiz vicdanımla
Ona məlhəm olmamış

«Rus dilli xalq qovulur!!!»
Moskva rəhbərimiz
Deyib fəryad qopardı.
Heç narahat olmadı
Erməni evimizdən
Bizi əsir apardı
İllər yaşadığ, illər!
Bir şəhid atası gözlərində nəm
Göynəyə-göynəyə sinə döyürdü.
Bir şəhid anası, əlində yaylıq
Hiçqıra-hıçqıra ağı deyirdi.

Tez qıydılar canına,
Balam batdı qanına,
Allah mənə tez çatdır
Öz balamın yanına.

Batdım qəm dəryasına.
El yığıldı yasına,
Mən necə toxtaq verim
Balamın balasına.

Ana sızlayırdı, onun yanına,
İxtiyar yaşında, bir qadın gəldi.
Əlini qaldırdı izdiham susdu.
Onun məğrur səsi göyə yüksəldi.
- Sən, ey şəhid anası,
Qamətin bükülməsin.
Məğrur dayan, üzündən,
Dərd-ələm tökülməsin.
Uzaqlara boylanıb
Qoy gözlərin dolmasın.
Oğuldan şəhid olar,
Vətən şəhid olmasın.

Yurdumun keşişində
Son anda silah alıb
Özüm dayanasiyam -
- Mən şəhid anasiyam!
Məni qorxuda bilməz,
Nə döyüş, nə ölüm-qan.
Canım öziz deyildir
Vətəndən, nə oğuldan.